

جستاری در
نسب اخلاق و معماری

ترجمه

مهدی شعبانیان

۱۳۹۴

سرشناسه

شعبانیان، مهدی، ۱۳۵۳- مترجم.

عنوان و نام پدیدآور: جستاری در نسبت اخلاق و معماری / مترجم مهدی شعبانیان.

مشخصات نشر

: همدان، طلوع غرب الوند، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری

: ۱۵۶ ص

شابک

: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۸۱۹-۰-۳

وضعیت فهرست نویسی

: فیا

موضوع

: معماری -- جنبه های اخلاقی

رده بندی کنگره

: ۱۳۹۳ ج ۷ / ش ۲۵۰۰ NA

رده بندی دیس

: ۱۷۴/۹۷۲

شماره کتابشناسی ملی : ۳۷۱۵۵۱

انتشارات طلوع غرب الوند

جستاری در نسبت اخلاق و معماری

ترجمه: مهدی شعبانیان

ناشر: طلوع غرب الوند

نوبت چاپ: دوم- ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۸۱۹-۰-۳

نشانی: همدان، خیابان بوعلی، کوچه شهید لعلی، ساختمان ولی عصر،

طبقه زیرین

همراه: ۰۹۳۵۸۸۳۱۳۶۰ - ۰۹۱۸۱۱۱۰۴۵۰

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	مقدمه
۱۵	اخلاق و شاعری در معماری لبرتو پرز گومز
۴۵	اخلاق معماری وارویک فاکس
۶۳	تفکری در جنبه اخلاقی معماری سیمون لانگستف
۸۹	مجمع الجزایر اعتبار جوهانی پالاسما
۱۱۱	اخلاق معماری نیکلاس ری

مقدمه

شاید در بدو امر تصور ر خود نسبتی مشخص میان اخلاق و معماری موضوعی مبهم و نامأنوس در ذهن جلوه گر شود زیرا که بنیان‌های اخلاق ریشه در علوم انسانی داشته و معماری با هنر و مهندسی ارتباط دارد. اما توسعه قلمرو دانش موجب شده تا مرزهای طبقه‌بندی سنتی علوم رنگ باخت، و دانش‌های میان‌رشته‌ای در دهه‌های اخیر به سرعت متورم گردیده و بسط یابند. دانش‌های میان‌رشته‌ای به دنبال پیوند دادن حوزه‌های از علم برآمده که تا پیش از این عرصه‌هایی مستقل و مجزا از هم محسوب می‌گردیدند و سعی داشته تا با کشف زمینه‌های مشترک و موثر بر دیگر حوزه‌ها، موجب شکل‌گیری علوم نوینی گردند. اخلاق حرفه‌ای اخلاق مهندسی و اخلاق معماری از جمله چنین مباحث میان‌رشته‌ای به حساب آمده که تلاش نموده تا از منظر اخلاقی به بررسی مسائل در حوزه‌های

حرفه‌ای، مهندسی و معماری بپردازد، لذا می‌توان گفت که مقوله اخلاق معماری به مثابه مفصلی جهت ارتباط دادن علوم انسانی با هنر و مهندسی رفتار می‌کند.

اخلاق معماری دانشی نسبتاً نوپا به شمار می‌رود و در پی آن است تا مشخص سازد در عرصه معماری کدام اعمال و رفتار در زمره ارزش‌های اخلاقی بوده و معماران به عنوان اعضای این حرفه بر چه رعایت آنها در ارائه خدمات تخصصی خویش می‌باشند علم اخلاق از بد و نیک اعمال و گفتار سخن می‌گوید، فضائل و خایل‌ها را مشخص داشته و با تبیین ارزش‌ها به دنبال سوق دادن انسان‌ها به سوی کمالات بر می‌آید. از این منظر فعل و عملی که برپایه چنین مفاهیمی از ارزش‌ها صورت پذیرد، عمل اخلاقی به شمار می‌رود. بدیهی است که در این عرصه، مکاتب و نظریات متعدد و بعضاً متعارض با یکدیگر وجود داشته که هریک براساس مبانی فکری و بنیان‌های نظری خویش به تعریف ارزش‌ها می‌پردازد. اخلاق معماران فارغ از تفاوت‌های نظری هریک از این مکاتب در معرفی ارزش‌ها و عمل اخلاقی سعی داشته تا در عرصه معماری، رفتار اخلاقی معماران را تبیین دارد. از آنجا که از سویی معماری هنری کاربردی به شمار آمده و فرآورده نهایی آن انسان و جامعه را از خویش متأثر می‌سازد و از دیگر سوی تفکرات معمار در اثر تولید شده توسط وی منعکس می‌گردد، باید انتظار داشت تا جامعه به صورت مستقیم

و غیرمستقیم در معرض اثرپذیری از معمار خالق اثر قرار گیرد. بدین ترتیب باید گفت معماری همچون یک رسانه فرهنگی قادر بود، تا به انتقال و ترویج مفاهیم و رفتارهایی کمک کند و یا بالعکس به تضعیف آنها پردازد. براساس چنین نگرشی به معماری، جایگاه تاثیرگذار معمار در عرصه جامعه بیش از پیش خودنمایی می‌کند و لذا عدم تعهد و تقید معمار به اصول اخلاقی در فعالیت‌های حرفه‌ای و تخصصی خویش، تاثیرات مهیبی از خود بر جای خواهد گذاشت. نهاد که اگر نگوییم زدودن آثار نامطلوب آن امری غیرممکن بود، باید گفت حداقل فرآیندی زمان‌بر و طولانی به شمار می‌رود.

تعهد، مسئولیت‌پذیری، بکارگیری دانش تخصصی و داشتن رفتار حرفه‌ای، پاسخگویی به سایر افراد از جمله کارفرمایان، مشتریان و ساکنین ابنیه، التزام به حفظ امنیت و منابع خصوصاً منابع تجدیدنپذیر و توجه به سرمایه‌های افراد و جامعه در جهت استفاده صحیح از آن، را می‌توان براساس سرفصل‌هایی دانست که در عرصه اخلاق معماری می‌توان مورد بررسی قرار داد. البته باید بدین نکته نیز توجه داشت که همیشه مسیر تحقق اصول اخلاقی در عرصه معماری هموار نبوده و معمولاً موانعی در این روند پیش روی معماران قرار گرفته که موجب می‌گردد نتوان به راحتی ارزش‌ها و افعال مبتنی بر ارزش‌ها را در خدمات حرفه‌ای پیاده ساخت.

با توجه به قدمت کم دانش اخلاق معماری، طبیعی است که منابع و متون تبیین کننده مبانی نظری آن نیز محدود و پراکنده باشد. یکی از موثرترین روش‌های ترویج و آشناسازی اعضا حرفه معماری با اصول اخلاق معماری تدوین و تامین منابع روزآمد و مرتبط با موضوع جهت ایشان و دیگر افراد مربوط می‌باشد. بر همین اساس جهت نیل به این هدف برخی‌ها برای جهت شناخت صاحب‌نظران این حوزه صورت پذیرفت و در این میان تعدادی از اساتید به نام فلسفه و معماری که در زمینه اخلاق و معماری دارای تالیف بودند، تمایل و موافقت خویش را به ترجمه مقالات خویش به فارسی اعلام داشته که حاصل این تلاش‌ها تلاشی است که در قالب این مجموعه فراهم آمده است. در انتخاب مقالات یاد شده روزآمد بودن و نیز اعتبار علمی آنها مدنظر قرار گرفته و سعی بر آن بوده تا با ارائه پاورقی‌های لازم برای اصطلاحات و عبارات نامأنوس، به فهم صحیح متن کمک شود. با این حال علیرغم دقت و حساسیت بالا در مراحل ترجمه و ویرایش مقالات، ممکن است در برخی قسمت‌ها همچنان نیاز به بازنگری احساس گردد، لذا از اساتید فرهیخته و صاحب‌نظران ارجمند تقاضا دارد تا با ارائه رهنمودهای عالمانه خویش به منظور تحقق اهدافی که ذکر آن رفت یاریگر این تلاش باشند. در خاتمه جا دارد مراتب تشکر خویش را از مولفین مقالات که با

گشاده‌دستی اجازه ترجمه این آثار را داده و نیز کلیه همراهانی که در مراحل ترجمه، آماده‌سازی، نشر و توزیع مجموعه حاضر، یار بگر اینجانب بوده‌اند، اعلام نمایم.

مهدی شعبانیان

همدان - پائیز ۱۳۹۳